

ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

д.е.н., проф. Телстов О.С., студентка гр. МК-91 Шатова В.М.

Іноземний туризм в Україні був започаткований ще за часів радянської влади у 30-ті роки минулого сторіччя. Свого часу в Радянському Союзі були досить поширені туристичні подорожі громадян союзних республік. Проте за роки незалежності держави Україна багато чого втратила в організації іноземного туризму, хоча ця галузь є досить перспективною для держави і влада має розвивати його, адже наша країна володіє достатнім рекреаційним потенціалом. Перші вітчизняні публікації, присвячені безпосередньо маркетингу туризму, з'явилися на початку 90-х рр. ХХ ст. Серед науковців, які досліджували маркетингові аспекти сфери туристичної діяльності, слід згадати таких, як Кудла Н., Правик Ю., Школа І., Мартинов І. та ін. [1].

Метою дослідження є визначення основних проблем у сфері маркетингу туристичних послуг, а також розроблення практичних рекомендацій щодо їх ефективного вирішення. На сьогодні туристичне господарство генерує 11% ВВП країн світу, а туристична індустрія становить 4,2 %.

Незважаючи на досить велику кількість досліджень у сфері туристичних послуг, залишаються не вирішеними проблеми налагодження та розвитку потужного рекреаційного комплексу на достатньому рівні, для цього необхідно визначити ряд основних чинників, що перешкоджають розвитку туризму в Україні. Таку ситуацію спричинили: внутрішні, суто галузеві, а також зовнішні, переважно загальноекономічні та політичні чинники. Головні галузеві чинники такі:

- недостатній рівень розвиненості безпосередньо туристичної мережі та об'єктів туристичної інфраструктури (автомобільні дороги, залізниця, готелі, мотелі та ін.), їх невідповідність високим світовим стандартам;

- технологічна відсталість галузі. В Україні практично не застосовували туристичні технології, які в розвинутих країнах набули ознак повсякденної ужитковості: електронні інформаційні довідники про готелі, транспортні маршрути, туристичні фірми з переліком та вартістю послуг, які вони надають;

- низький рівень обслуговування, зумовлений відповідним загальним рівнем кваліфікації працівників галузі. В Україні на той час не було адекватної системи підготовки і перепідготовки кадрів для туризму, чітких, на рівні світових стандартів кваліфікаційних вимог;

– відставання темпів, навіть порівняно із середніми показниками в країнах СНД, нормативно-правового та організаційного забезпечення туристичної діяльності, яке значною мірою було зумовлене перманентною адміністративною реформою [2].

Але нещодавно було прийнято ряд документів, які позитивно позначилися на розвитку туристичної сфери та притоку іноземних туристів в Україну. Умови зростання обсягів в'їзного туризму такі: спрощення процедур перетину іноземними туристами українського кордону та умов їхнього перебування в Україні. Запровадження сертифікації, ліцензування та стандартизації у туристичній та суміжних сферах діяльності.

Водночас у туристичній галузі України лишаються і низка нерозв'язаних проблем. Зокрема, за загальною кількістю відвідань країна ще значно поступається іншим країнам, що межують з Україною: 2011 р. тільки столицю Чехії відвідало понад 20 млн. осіб; зберігаються помітні регіональні диспропорції у розвитку туризму: у 2011 р. 80% відвідань іноземних туристів, як і раніше, припадало на чотири регіони: Автономну Республіку Крим (27%. Регіон відвідало 4,6 млн. відпочивальників), Київ (26%), Одеську область (16%) та місто Севастополь (11%), хоча з'явилися певні ознаки зростання кількості іноземних туристів у інших регіонах (протягом 2009-2011 рр. показник відвідувань зріс у Запорізькій, Донецькій та Тернопільській областях – більш ніж у 6 разів, Дніпропетровській, Херсонській, Миколаївській і Одеській областях – від 3 до 5 разів). Однак досі рекреаційно-туристичний потенціал більшості областей України використовується недостатньо. Серед іноземних туристів бажання відвідати Україну істотно не підвищилось незважаючи навіть на досить успішне проведення чемпіонату Європи з футболу «Євро-2012».

Отже, можемо зробити висновки про те, що іноземний туризм в Україні є слабо розвиненим і потребує дієвих рішень для його відновлення і підтримки з боку держави. Якщо б держава виділяла кошти на реставрацію архітектурних пам'яток, реконструкцію туристичних об'єктів та налагодження комфортного відпочинку, то туристична галузь почала б краще розвиватися.

1. І.В. Смаль. Туристична індустрія України: сучасний стан і перспективи розвитку / Смаль І.В.// Туристично-красназвачі дослідження. – К., 2005.

2. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні/ Київський ун-т туризму, економіки і права / В.К. Федорченко (ред.), Л.В. Малога (упоряд.). – К.: Юрінком Інтер, 2006.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 93-94.